

Släktforskning – Digitala metoder

DIS Syd Café 2 september 2024

Vår digitala värld

Personliga områden – Digitalt

- Datorer, Telefoner, Surfplattor
- Internet, Nätverk, Kommunikation
- Lagring, Molntjänster, Streaming
- Skanners, Kameror
- Indexering, Register, Databaser
- Program, Appar, Webbtjänster
- AI, DNA

Digitala utvecklingen – Privat användning

1980-talet	IBM PC, Apple Mac	2006	Spotify
1990	Windows 3.0	2006	3G mobilnätet
1997	Internet slår igenom	2007	Smarta mobiltelefoner
1998	Google	2009	Netflix
2000	3 Mpx Digitalkamera	2010	4G mobilnätet
2003	Skype	2012	Swish
2004	e-legitimation	2016	TikTok
2004	Facebook	2020	Zoom
2005	YouTube	2023	AI, Chat GPT

Arkivmaterial

Arkivmaterial – Var hittar vi det?

- Riksarkivet, Lantmäteriet, Skatteverket
- Andra svenska arkiv
- Andra länders nationella arkiv
- Arkiv Digital
- Ancestry.com och Ancestry.se
 - o Köpte Genline 2010
- Family Search (Salt Lake City)
- MyHeritage

Register och Databaser

Sökbara register/databaser – Exempel

- Sveriges befolkning (CD) – olika år
- Sveriges befolkning (Arkiv Digital) – olika år
- Folkräkningar (Riksarkivet) – olika år
- Sveriges dödbok 1815-2022 (USB/Abonnemang)
- Begravda i Sverige 2 (CD)
- Emigranten populär 2006 (CD)
- Centrala soldatregistret

Arkiv Digital – Andra sökbara register

- Födda, vigda, döda (delar av Sverige)
- Bouppteckningar
- Generalmönsterrullor, Båtmansrullor, Fängelserullor
- Emigranter (passagerarlistor)
- Svenskar i USA 1940
- Värnpliktskort (1902-1950)
- Jordbruksräkningen 1944
- Olika innehållsförteckningar

Riksarkivet – Andra databaser

- Sjömanshus
- Frigivna straffångar
- Krigsarkivets porträttsamlingar
- DDSS (födda, vigda, döda)
- Indelningsverket (Grill)
- Rosenbergs geografiska lexikon
- SDHK (Medeltidsbrev)
- Personregister skrivelser till Kungl. Maj:t 1640-1840

Andra sökbara register/databaser

- Rotemansarkivet – Stockholms stadsarkivs databaser
- Blekinge Båtmansregister
- Olika gravstensregister
- Svenskt biografiskt lexikon
- Släktdata
- KGF (Kronobergs län)
- EmiWeb
- Disbyt

Digitala media

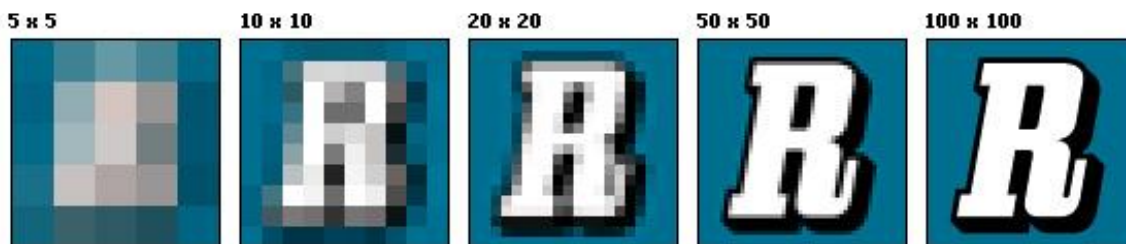
Digital bild – Pixel

- Bilden byggs upp av ett rutnät av fyrkantiga bildpunkter (pixlar)
- Varje pixel är kvadratisk och har en enda färg
- Bilder förlorar i kvalitet när de förstoras
- Vanliga filformat bmp, gif, tiff, jpg

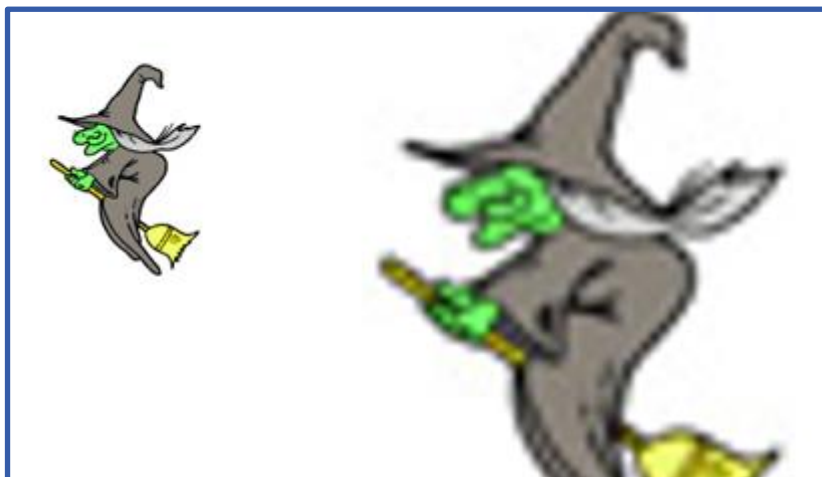
Upplösning

- T.ex. 4000 x 3000
 - o 4000 pixlar på bredden
 - o 3000 pixlar på höjden
- Antal pixlar
 - o = 4000 x 3000 pixlar
 - o = 12 Megapixel (t.ex. i digitalkamera)
- Ju högre upplösning (pixelantal)
 - o Bättre kvalitet
 - o Bilden kan förstoras mera

Exempel olika upplösning

Exempel på förstoring

Program

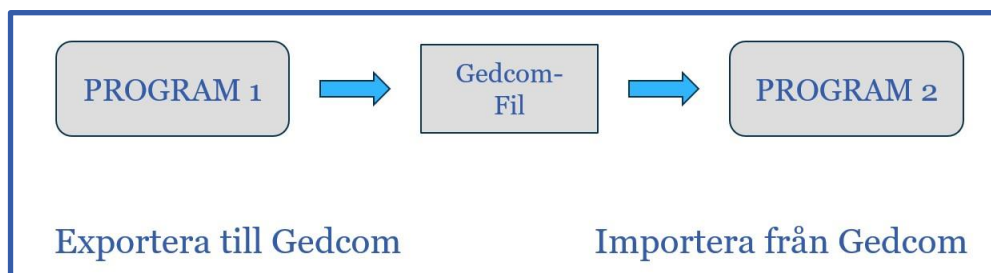
Grundläggande Program

- Utforskaren
- Webbläsare
- Mailprogram, Webmail

Program i Släktforskningen

- Släktforskningsprogram
 - o Sökning, registrering, presentation
- Office-program
 - o Word, Excel, Powerpoint (eller liknande)
- Foto/bild-behandlingsprogram
- DNA-forskning

Gedcom

Gedcom – Att tänka på

- Använd teckenformat = UTF-8 (för våra svenska bokstäver)
- Alla funktioner kommer inte med
- Innehåller inte foton, filmer, dokument
 - o Flytta över dem separat (med utforskaren)
- Tänk på GDPR (vid export till webbsidor)
- Tänk på rättigheter till bilder

Gedcom – Vad kan man göra då?

- Importera i andra program/webbsidor
 - o På din egen dator
 - o På mobila enheter (surfplattor, telefoner)
 - o Till program/tjänster på Internet
 - Ancestry, MyHeritage, TribalPages, DNA-siter etc
 - Visa eller gör utskrifter där
 - Dela med andra
- Eller skicka Gedcom-filen till annan forskare

Gedcom – Backup på längre sikt

- Gedcom-filen är en hyfsad backup på längre sikt
 - o Innehåller det viktigaste – Men inte allt
- Kan återanvändas i lång tid framöver

Lagring och molntjänster

Lagring

- Hårddisk
- Externa hårddiskar
- USB-minnen
- Molntjänster

Molntjänster – Vanliga

- OneDrive
- Dropbox
- Google Drive
- Icloud

Molntjänster – Användning

- Ett utrymme där du kan spara mappar, filer och bilder
- Lagring via Internet
 - o På en server på nätet
- Du kan nå ditt innehåll
 - o Från vilken dator, surfplatta eller telefon som helst
 - o Var som helst i världen
 - o Flexibelt (t.ex. arbete på jobbet eller hemma)

Molntjänster – Användningsområden

- För egen skull
 - o Nå dina data från olika platser, olika enheter
 - o Backup (av dina värdefulla bilder/dokument)
- För att dela med andra
 - o Dela bilder eller dokument med andra
 - o Arbeta gemensamt på samma dokument

Molntjänster – Ha koll på

- Kostar det något?
- Hur mycket kan jag lagra?
- Vad behöver jag för att komma igång?
- Uppkoppling mot Internet
- Inloggning till tjänsten
- Läs det finstilla

Datorer

Persondatorer

- Stationära datorer
 - o Skrivbordsdator (Desktop), Gamingdator, Allt-i-ett-dator
- Bärbara datorer
 - o Laptop
- Handdatorer
 - o Surfplattor, Mobiltelefoner

Persondatorer – Operativsystem

- Stationära (Desktop) och Laptop
 - o Windows (Microsoft)
 - o OS X (Apple)
 - o Chrome OS (Google)
- Handdatorer
 - o Android
 - o IOS (Apple)

DIS = Datorhjälp I Släktforskningen

Varför DIS?

- Vi är en ideell förening (18.000 medlemmar)
- Vi utvecklar olika verktyg för släktforskning
- Support ingår i medlemskapet – olika kompetenser
- 8 regionala föreningar
 - o Erbjuder medlemsträffar, föredrag, kurser
 - o Andra lokala aktiviteter
- Medlemstidningar, nyhetsbrev, hemsidor
- Aktiva på Sociala medier och YouTube
- Digitala föredrag (via Zoom)

Varför Disgen?

- Utvecklas kontinuerligt – efter medlemmars önskemål
 - o Full kontroll på dina data i din dator
 - o Flexibelt – efter dina behov
 - o Hög funktionalitet – efter dina behov
- Bra översikt över din forskning
 - o Många möjligheter för sökning och kontroller
 - o Många möjligheter för presentation av din forskning
- Support ingår i medlemskapet (DIS faddrar)

Digitala föredrag (Zoom) – Hösten 2024

- 25 september – Släkttrim, egenkontroll av släktdata
- 23 oktober – Hantering av foton
- 21 november – Skapa en släktbok med Disgen

DIS Syd Café (Zoom)

- Tider: klockan 15:00-17:00 (Zoom)
- Onsdag 18 september: Grunderna i Disgen 2023
- Måndag 7 oktober: Notiser i Disgen 2023
- Onsdag 16 oktober: Orter och källor i Disgen 2023
- Måndag 4 november: Flaggor, kontroller och sökning
- Onsdag 13 november: Hur bevara och presentera sin forskning
- Måndag 2 december: Vad händer 2025?